

*Майлуц А. Е.,**аспірант кафедри міжнародного та європейського права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ІНДУКТИВНИЙ ТА ДЕДУКТИВНИЙ МЕТОДИ ТЛУМАЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ЗВИЧАЄВОГО ПРАВА МІЖНАРОДНИМИ СУДАМИ

Анотація. В статті розглядається співвідношення та взаємодія індуктивного та дедуктивного методів тлумачення міжнародного звичаєвого права міжнародними судами. Наголошується, що індуктивний метод є основним для тлумачення міжнародного звичаєвого права, адже з його допомогою визначається зміст практики держав та *opinio juris*, які виступають елементами міжнародного звичаю. Визначаються ситуації, в яких міжнародні суди звертаються до індукції при тлумаченні міжнародних звичаєвих норм, зокрема ситуації, коли відсутня відповідна практика держав, коли така практика суперечлива чи надто розбіжна, випадки неможливості визначення *opinio juris* держав, та розбіжності між практикою держав і *opinio juris*.

Підкреслюється, що в своїй практиці міжнародні суди не покладаються виключно на індукції, а застосовують також методи нормативної та функціональної дедукції. Визначається зміст цих норм, що полягає в тлумаченні нових норм через існуючі норми та принципи міжнародного права, або через мету та цілі норм міжнародного права, що виводяться з загальних міркувань щодо функцій держав та міжнародних організацій. Простежується походження цих методів тлумачення від методів, що традиційно прийняті в системах загального права. На конкретних прикладах досліджується застосування методів індукції, нормативної та функціональної дедукції в практиці міжнародних судових і квазісудових органів.

Розглядається дедукція по аналогії як особливий метод тлумачення міжнародного звичаєвого права. Наголошується, що дедукція по аналогії дозволяє обґрунтування поширення існуючої норми на правовідносини, що раніше не регулювалися даною нормою. Визначається, що застосування дедукції за аналогією дозволяє застосування існуючої норми до нової ситуації. Простежуються приклади з практики Міжнародного Суду ООН та інших міжнародних судів, в яких застосовувалася дедукція за аналогією. Підкреслюється, що індукція застосовується міжнародними судами для тлумачення вже існуючих звичаїв, а дедукція – для формування нових звичаїв. Досліджується особлива категорія дедуктивного звичаєвого міжнародного права, що виникає внаслідок дедуктивного розмірковування міжнародних судів над змістом звичаєвого міжнародного права.

Ключові слова: тлумачення міжнародного права, способи тлумачення, міжнародне звичаєве право, міжнародні суди, індуктивне тлумачення, дедуктивне тлумачення.

Постановка проблеми. Одним з основних завдань діяльності міжнародних судових та квазісудових органів є тлумачення міжнародного права, що стосується як договірних, так і звичаєвих норм. Для здійснення такого тлумачення міжнародні суди

застосовують ряд методів, провідну роль серед яких відіграють методи індукції та дедукції. Ці методи застосовуються паралельно та доповнюють одне одного. Встановлення характеру та особливостей цих методів тлумачення становить велику та багатогранну тему наукового дослідження.

Метою дослідження є встановлення порядку застосування методів дедукції та індукції для тлумачення міжнародного звичаєвого права міжнародними судовими та квазісудовими органами.

Стан опрацювання проблематики. Окремі техніки тлумачення міжнародного звичаєвого права міжнародними судами неодноразово становилися предметом наукового дослідження. Можна виділити роботи О. І. Андрейківа, Дж. Голдсмита, Е. Познера, А. Робертса. Водночас, проблематика застосування індуктивного та дедуктивного методу тлумачення міжнародного звичаєвого права ще не була предметом безпосереднього дослідження у вітчизняній юридичній науці.

Виклад основного матеріалу. В літературі існує широкий консенсус щодо того, що існування міжнародної звичаєвої норми встановлюється методом індукції. Як пише А. І. Андрейків, «правозастосовчу практику звичаєвого права зводиться до індуктивного підходу, за допомогою якого збирають та систематизують факти про поведінку держави» [1, с. 80]. Як підкреслив арбітражний суд в 1929 році, «існування чи неіснування норми звичаєвого міжнародного права встановлюється через процес індуктивного розмірковування» [2]. Причина цього полягає в тому, що два елементи міжнародного звичаєвого права визначаються в індуктивний спосіб.

Можна виділити чотири ситуації, в яких міжнародний суд буде змушений звернутися до індукції в тлумаченні міжнародних звичаєвих норм. По-перше, практики держав може не існувати через те, що питання є новим. В справі щодо делімітації морського кордону в затоці Мен, Міжнародний Суд ООН (далі – МС ООН) зазначив, що «практика все ще доволі бідна через відносну новизну питання» що «виключає можливість за цих умов звернутися до сформованих принципів та норм звичаєвого права» [3].

По-друге, практика держав може бути суперечливою чи надто розбіжною, а отже непереконливою. Приклад дають ті самі справи щодо континентального шельфу. Так, в справі Лівії проти Мальти МС ООН не мав сумнівів щодо значення практики держав з цього питання, але дійшов висновку, що практика, в якій би спосіб вона не тлумачилася, є недостатньою для доведення існування правила» [4]. В більш новому спорі Катару та Бахрейну Суд заявив, що йому «невідомо єдина та поширена практика держав, що могла б створити звичаєву

норму, яка однозначно дозволяла б чи виключала б застосування методу найбільшого відливу» [5].

По-третє, міжнародні суди можуть звертатися до індукції у випадках неможливості визначення *opinio juris* держав. Так, в справі щодо континентального шельфу Північного моря суддя Соренсен заявив, що «з огляду на спосіб, в який відбуваються міжнародні відносини, можливі численні випадки, в яких буде практично неможливим для одного уряду створити переконливі свідчення мотивів, що спонукали його до дій чи певної політики щодо інших урядів» [6]. Це особливо вірно для випадків негативної практики, що полягає в утриманні від дій.

По-четверте, індуктивний метод необхідний у випадках розбіжностей між практикою держав та *opinio juris*. Наприклад, у справі Нікарагуа МС ООН зіткнувся з помітною практикою втручання держав у внутрішні справи інших держав, в той час як *opinio juris* однозначно підтримував політику невтручання [7]. Цим може пояснюватися те, що суд не став покладатися виключно на індуктивний метод, але вивів принцип невтручання безпосередньо з принципу суверенної рівності держав.

Важливо підкреслити, що міжнародні суди не покладаються виключно на індукцію, але застосовують також методи нормативної та функціональної дедукції, а також дедукції по аналогії. Нормативна дедукція полягає у тлумаченні нових норм через існуючі норми та принципи міжнародного звичаєвого права. Так, в справі про затоку Мен МС ООН розробив практичні методи делімітації морського кордону з окремих норм міжнародного права. Нові норми також можуть тлумачитися за допомогою аксіоматичних принципів, таких як державний суверенітет, суверенна рівність та непорушність кордонів. Наприклад, в справі щодо юрисдикційних імунітетів МС ООН вивів норму про державний імунітет з принципу суверенної рівності держав [8]. Хоча певне тлумачення може здаватися самоочевидним, цього неможна сказати про захист права держав на захист конфіденційності документів міждержавного спілкування, яке МС ООН також тлумачив у світлі суверенної рівності держав [9].

Варто зазначити, що у справі про континентальний шельф Північного моря МС ООН витлумачив з існуючих норм звичаєвого права норму про те, що делімітація континентального шельфу повинна бути предметом угоди між державами, і що така угода повинна досягатися відповідно до принципів суверенної рівності та фактичних норм права, що є обов'язковими для всіх держав при будь-якій делімітації, а саме, що держави несуть зобов'язання вступити в переговори для того, аби досягти згоди та діяти в такий спосіб, аби в конкретному випадку були застосовані принципи суверенної рівності держав [6]. Коріння такого підходу можна знайти ще в першій справі МС ООН щодо протоки Корфу, де Суд тлумачив елементарні міркування гуманності та принцип свободи мореплавства як такі, що зобов'язують прибережну державу повідомити про існування мінного поля в її територіальному морі, а також вивів більш загальну норму щодо обов'язку держав не дозволяти застосування своєї території для дій, що суперечать правам інших держав [10].

Для досягнення таких висновків, МС ООН скористався методологією тлумачення, що прийнята в системах загального права, відповідно до якої, у випадках, коли існує прецедент, що є подібним до справи, що розглядається, у певних важливих аспектах, але відрізняється в інших важливих аспектах, суд

ідентифікує загальний принцип чи обґрунтування, що лежать в основі прецеденту, а потім вирішує чи створює цей принцип чи обґрунтування достатні підстави для вирішення поточної справи. Так, в справі про протоку Корфу Сполучене Королівство посилалося, зокрема, на Гаазьку конвенцію VIII 1907 року, яка встановлює обов'язок під час війни повідомляти воюючі сторони та нейтральні держави про існування мінних полів. При цьому, сама по собі Конвенція не могла бути застосована, оскільки вона стосується тільки війни, а не мирного часу, та виключно безпосереднього встановлення мін, а не їх встановлення третьою стороною. Однак, Сполучене Королівство зазначало, що мінімальний стандарт поведінки, що застосовується до воюючих під час війни та нейтралів відображає загальний принцип міжнародного звичаєвого права, що підлягав застосуванню у справі. Суд пристав на цю думку Сполученого Королівства та обґрунтував обов'язок повідомляти судна про існування мінних полів в мирний час не Гаазькою конвенцією, а певними загальними добре визнаними принципами, що проголошені в Конвенції для конкретного випадку збройного конфлікту.

Наступним методом тлумачення, що використовують міжнародні суди, є функціональна дедукція. Суди виводять норми звичаєвого права з загальних міркувань про функції особи чи організації. Наприклад, в справі про відшкодування шкоди МС ООН відзначив, що «права та обов'язки Організації повинні залежати від цілей та функцій зазначених чи передбачених в її статутних документах» та витлумачив Статут ООН таким чином, що надає організації «повноваження подавати скарги на міжнародному рівні, оскільки вона володіє правом функціонального захисту щодо своїх представників» [11]. Подібну логіку МС ООН застосував також в справі про Південно-західну Африку, де Суд вирішив, що наглядові функції Ліги Націй щодо підмандатних територій були передані ООН, оскільки остання виконує подібні, хоча і не ідентичні наглядові функції [12]. Той факт, що висновки суду ґрунтувалися на функціональній дедукції стає очевидним з окремої думки судді А. МакНейра, який назвав припущення Суду про те, що відбулася автоматична передача ООН функцій Ради Ліги Націй «чистим припущенням» та «прикладом судової правотворчості» [13].

Більш новітній приклад функціональної дедукції можна знайти в справі про ордер на арешт. Встановивши, що міністри закордонних справ мають імунітет від юрисдикції інших держав, МС ООН звернувся до міжнародного звичаєвого права, аби визначити точний зміст цих імунітетів. Суд відзначив, що в міжнародному звичаєвому праві імунітети надаються міністрам закордонних справ не для їх особистої вигоди, а для забезпечення ефективного виконання ними своїх функцій від імені відповідних держав. Для того, аби визначити конкретний обсяг таких імунітетів, Суд вирішив розглянути природу функцій, що виконують міністри закордонних справ. На підставі такого дослідження Суд дійшов висновку про те, що «функції міністрів закордонних справ є такими, що, під час їхнього перебування на посаді, вони за кордоном мають повний імунітет від кримінального переслідування та недоторканість» [14].

Третім методом є дедукція по аналогії. Використання цього методу міжнародними судами відображає основні досягнення правових систем, створених людством. Шляхом дедукції а аналогією обґрунтування існуючої норми поширюється на ситуації, що не потрапляє під точне визначення цієї норми. Це вимагає доведення зв'язку між двома ситуаціями. Дедукція за

аналогією дозволяє виведення нового правила для нової ситуації, а отже відрізняється від застосування по аналогії існуючої норми до нової ситуації. Наприклад, в спорі щодо континентального шельфу між Лівією та Мальтою МС ООН витлумачив нову норму звичаєвого права, що дає державам право на 200 миль континентального шельфу. Для цього Суд встановив зв'язок між континентальним шельфом та виключною економічною зоною з того факту, що права на морське дно всередині виключної економічної зони є похідними від права на континентальний шельф [4].

Ці приклади демонструють постійний процес розвитку міжнародного права через тлумачення звичаїв міжнародними судами. Наведені методи доповнюють один одного. Так, дедуктивне мислення може застосовуватися для підтвердження та посилення результатів, досягнутих в процесі індукції. Наприклад, в справі про юрисдикційні імунітети Суд, дослідивши практику держав та *opinio juris*, дійшов висновку, що «практика показує, що держави переважно виходять з того, що за міжнародним правом існує право імунітету», через що можна говорити про існування звичаєвої норми про імунітет держав [8]. Однак, застосування дедуктивного мислення може вказувати на те, що Суд бажає створити підстави для індуктивного процесу. Як відзначив суддя Ф. Джесоп в окремій думці в справі Барселона Трекшн, жодний огляд практики держав не може, строго кажучи, бути всеохоплюючим, і практика однієї держави може відрізнятися час від часу. Однак, не слід намагатися зібрати всі можливі свідчення для встановлення норми міжнародного звичаєвого права. Там, де норма звичаєвого права логічна, оскільки вона виведена з існуючого основоположного принципу, можна перейти до індуктивного мислення. Логічне правило вимагає меншого набору практики держав та *opinio juris* [16].

Таким чином, дедукція може застосовуватися для зниження вимог до стандарту доведення через індукцію. У випадках, коли практика держав чи *opinio juris* суперечливі чи непереконливі, необхідне посилення індуктивного мислення дедуктивним [17]. В якості прикладу можна навести справу про притулок, в якій питання полягало в тому, чи Колумбія може ухвалювати рішення щодо політичного характеру можливих злочинів особи так, щоб це рішення було обов'язковим для Перу. МС ООН вирішив, що факти показують непевність щодо норми про застосування дипломатичного притулку, а отже неможна вивести з непослідовної практики конкретний міжнародний звичай. Застосувавши індуктивний метод, Суд не зміг дійти рішення щодо того, чи може держава ухвалювати рішення про політичний характер злочину, а отже про надання притулку. Суд вирішив цю проблему, вививши шляхом дедукції норму з принципу територіального суверенітету, що покладав тягар доведення на Колумбію. Він зазначив, що у випадку дипломатичного притулку біженець перебуває на території держави, де скоєний злочин. Рішення про надання дипломатичного притулку передбачає відступ від норми про державний суверенітет. Такий відступ неможна визнати якщо тільки для цього не встановлена правова підстава. Отже, саме Колумбія повинна була показати, що існує норма міжнародного звичаєвого права, що дає право приймати рішення про політичний характер порушення. Однак, вона не змогла цього зробити через відсутність універсального звичаю, що був би в силі для обох держав.

Подібний спосіб індуктивного мислення МС ООН продемонстрував у справі щодо континентального шельфу між

Катаром та Бахрейном [5]. Так, Бахрейн стверджував, що він набув суверенітет над островами, що з'являлися під час найбільшого відливу. Обґрунтування цього твердження залежало від відповіді на питання про те, чи можуть такі клаптики суші створювати суверенні права над територією, і наскільки це відповідає принципу справедливого розподілу. Суд дійшов висновку, що не існує єдиної та поширеної практики держав, що могла б створити звичаєву норму, що однозначно дозволяє чи забороняє використання островів, що з'являються під час найбільшого відливу, для цілей територіальної делімітації. Після цього, Суд звернувся до дедуктивного мислення та порівняв такі клаптики суші з островами, які, як чітко встановлено в міжнародному праві, створюють права територіального суверенітету та дійшов висновку, що ці дві категорії неможна порівнювати та проводити між ними аналогію. Отже, як відзначив Суд, не існує правила набуття суверенітету над островами, що повністю зникають під час відливу. Тож Бахрейн не зміг довести свого твердження через відсутність явно вираженої практики держав з відповідного питання.

З наведеного можна вивести два способи, в якій міжнародні суди тлумачать звичай із застосування дедуктивного та індуктивного методу. Таке тлумачення залежить від того, чи йдеться про традиційний або про сучасний звичай [19, с. 639]. Як відзначає А. Робертс, «традиційний звичай є еволюційним та тлумачиться як індуктивний процес, в якому загальний звичай виводиться з конкретних випадків практики держав. І навпаки, сучасний звичай тлумачиться за допомогою дедуктивного процесу, в якому звичай починається з загальних тверджень щодо правил, а не з дослідження конкретних випадків. Цей підхід націлений на дослідження *opinio juris*, а не практики держав, оскільки він покладається на твердження, а не на дії» [20, с. 758].

К. Томусчат робить ще один крок в цих міркуваннях та стверджує, що існує особлива категорія «дедуктивного звичаєвого права», та що норми міжнародного звичаєвого права можуть бути виведені шляхом дедукції як конституційні основи міжнародного співтовариства, що ґрунтуються на суверенній рівності та філософії людяності. Тож у випадку дедуктивного звичаєвого права не є ані необхідним, ані доречним досліджувати відповідну практику та *opinio juris* держав для підтвердження норм, до яких можна дійти шляхом дедукції [21].

Цей погляд тісно пов'язаний з ідеєю конституціоналізму та міркуваннями міжнародного публічного порядку. Він виходить з того, що існує неписана конституція міжнародного співтовариства, що містить певні базові цінності, зокрема мир, людське життя та гідність. З цих конституційних норм шляхом дедукції можна викарбувати інші норми. К. Томусчат наводить на підтримку свої міркувань твердження МС ООН в справі про Затоку Мен, відповідно до яких звичаєве міжнародне право фактично містить обмежений набір норм, що спрямований на забезпечення співіснування та життєво важливого співробітництва між членами міжнародної спільноти, а також набір звичаєвих норм, чия присутність в *opinio juris* держав може бути перевірена індуктивно на підставі аналізу достатньо широкої та переконливої практики [3].

Цю позицію МС ООН слід розуміти так, що вона означає існування двох категорій міжнародного звичаєвого права, які створюються або шляхом дедукції, або шляхом індукції з конституційних основ міжнародного співтовариства. Це твер-

дження Суду, однак, можна прочитати і так, що одна з категорій міжнародного звичаєвого права ясно визначена, в той час як другу слід встановлювати шляхом індуктивного мислення.

Висновки. В практиці міжнародних судових та квазісудових органів методи індукції та дедукції застосовуються для тлумачення міжнародного звичаєвого права у їхньому поєднанні. При цьому, метод індукції застосовується для виявлення добре встановлених звичаїв, в той час як метод дедукції – для звичаїв, що є новими, або для підтвердження висновків, що були зроблені за допомогою індуктивного методу. Метод індукції є більш традиційним та поширеним, в той час як метод дедукції є відносно новим та застосовується рідше. Тож міжнародне звичаєве право в діяльності міжнародних судів розглядається переважно як продукт індуктивного мислення, що доповнюється дедуктивними міркуваннями.

Література:

1. Андрейків О.І. Роль міжнародних судових установ у формуванні та реалізації звичаєвого міжнародного права: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. Одеса, 2018. 237 с.
2. Mexico/USA General Claims Commission, Fannie P Dujay, Executrix of the Estate of Gilbert F Dujay (USA) v. United Mexican States, Decision of 8 April 1929, UNRIIAA, vol. 4, 449. URL: https://legal.un.org/riaa/cases/vol_IV/449-457.pdf (дата звернення: 28.11.2024).
3. Delimitation of the Maritime Boundary in the Gulf of Maine Area (Canada/United States of America), ICJ Reports 1984 246. URL: <https://www.icj-cij.org/case/67> (дата звернення: 28.11.2024).
4. Case Concerning the Continental Shelf (Libyan Arab Jamahiriya v Malta) (Merits). 1985. ICJ Rep 13. URL: <https://www.icj-cij.org/case/68> (дата звернення: 28.11.2024).
5. Maritime Delimitation and Territorial Questions between Qatar and Bahrain (Qatar v. Bahrain), Merits, ICJ Reports 2001. 40. URL: <https://www.icj-cij.org/case/87> (дата звернення: 28.11.2024).
6. North Sea Continental Shelf Cases (Federal Republic of Germany/Denmark; Federal Republic of Germany/Netherlands) (Merits), 1969, ICJ Rep 3, Dissenting Opinion of Judge Sørensen. URL: <https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/52/052-19690220-JUD-01-11-EN.pdf> (дата звернення: 25.10.2024).
7. Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua (Nicaragua v. United States), 1986 ICJ 14. URL: <https://www.icj-cij.org/case/70> (дата звернення: 08.11.2024).
8. Jurisdictional Immunities of the State (Germany v. Italy: Greece intervening), ICJ Reports 2012. 99. URL: <https://www.icj-cij.org/case/143> (дата звернення: 28.11.2024).
9. Questions Relating to the Seizure and Detention of Certain Documents and Data (Timor-Leste v. Australia), Request for the Indication of Provisional Measures, Order of 3 March 2014. URL: <https://www.icj-cij.org/case/156> (дата звернення: 28.11.2024).
10. Corfu Channel (United Kingdom v. Albania), Merits, ICJ Reports .1949. 4. URL: <https://www.icj-cij.org/case/1> (дата звернення: 29.11.2024).
11. Reparation for Injuries Suffered in the Service of the United Nations, ICJ Reports 1949. 174. URL: <https://www.icj-cij.org/case/4> (дата звернення: 29.11.2024).
12. International Status of South West Africa, ICJ Reports. 1950. 128. URL: <https://www.icj-cij.org/case/10> (дата звернення: 29.11.2024).
13. International Status of South West Africa, ICJ Reports. 1950. Dissenting Opinion of Judge McNair. URL: <https://www.icj-cij.org/case/10> (дата звернення: 29.11.2024).
14. Arrest Warrant of 11 April 2000 (Democratic Republic of the Congo v. Belgium), ICJ Reports. 2002. 3. URL: <https://www.icj-cij.org/case/121> (дата звернення: 29.11.2024).
15. Jurisdictional Immunities of the State (Germany v. Italy: Greece intervening), ICJ Reports 2012. 99. URL: <https://www.icj-cij.org/case/143> (дата звернення: 28.11.2024).

16. Barcelona Traction, Light and Power Company, Limited (New Application: 1962. (Belgium v Spain) 1964. ICJ 6. Separate Opinion of Judge Jessup URL: <https://www.icj-cij.org/case/50> (дата звернення: 05.11.2024).
17. Worster W.T. The Inductive and Deductive Methods in Customary International Law Analysis: Traditional and Modern Approaches. *Georgetown Journal of International Law*. 2014. Vol. 45. No 2. P. 445-521. P. 449.
18. Asylum (Colombia/Peru), ICJ Reports 1950. 266. URL: <https://www.icj-cij.org/case/7> (дата звернення: 29.11.2024).
19. Goldsmith J., Posner E. Understanding the Resemblance between Modern and Traditional Customary International Law. *Virginia Journal of International Law*. 2000. No 50. P. 639-674.
20. Roberts A. Traditional and Modern Approaches to Customary International Law: A Reconciliation. *American Journal of International Law*. 2001. No 95. P. 757-788.
21. Tomuschat C. Obligations Arising for States without or against Their Will. URL: <https://surl.li/sbuvlh> (дата звернення: 01.12.2024).

Mailunts A. Inductive and deductive methods of interpretation of customary international law by international courts

Summary. The article examines the correlation and interaction of inductive and deductive methods of interpretation of customary international law by international courts. It is emphasized that the inductive method is the main one for the interpretation of customary international law, since it is used to determine the content of state practice and opinio juris, which are elements of international custom. The situations in which international courts resort to induction in interpreting customary international norms are determined, in particular, situations when there is no relevant state practice, when such practice is contradictory or too divergent, cases of impossibility of determining the opinio juris of states, and discrepancies between state practice and opinio juris. It is emphasized that in their practice, international courts do not rely exclusively on induction, but also use methods of normative and functional deduction. The content of these norms is determined, which consists in interpreting new norms through existing norms and principles of international law, or through the purpose and objectives of norms of international law, which are derived from general considerations regarding the functions of states and international organizations. The origin of these methods of interpretation is traced from the methods traditionally adopted in common law systems. The application of induction, normative and functional deduction methods in the practice of international judicial and quasi-judicial bodies is examined using specific examples.

Deduction by analogy is considered as a special method of interpreting international customary law. It is emphasized that deduction by analogy allows substantiation of the extension of an existing norm to legal relations that were not previously regulated by this norm. It is determined that the application of deduction by analogy allows the application of an existing norm to a new situation. Examples from the practice of the International Court of Justice and other international courts in which deduction by analogy was used are traced. It is emphasized that induction is used by international courts to interpret existing customs, and deduction is used to form new customs. The article examines a special category of deductive customary international law that arises as a result of deductive reasoning by international courts on the content of customary international law.

Key words: interpretation of international law, methods of interpretation, customary international law, international courts, inductive interpretation, deductive interpretation.